

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 13. juna 2016. godine
Br. ref.:RK947/16

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI159/15

Подносилац

Sabri Ferati

**Zahtev za ocenom ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova
PN. br. 499/2015 od 29. septembra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnoсилац захтева

1. Podnoсилац захтева је г. Sabri Ferati из Подујева, Republika Kosovo (у daljem tekstu: подносилац), кога заступа advokat g. Mahmut Halimi из Prištine.

Osporena odluka

2. Podnositac osporava rešenje PN.br. 499/2015 Apelacionog suda Kosova od 29. septembra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda od 29. septembra 2015. godine kojim su, navodno, podnosiocu povređena prava i slobode garantovane članom 24. (Jednakost pred Zakonom), članom 31. (Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje) i članom 54. (Sudska Zastita Prava), Ustava Kosova (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP)

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred sudom

5. Dana 29. decembar 2015. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana od 22. januara 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je imenovala i Veće za razmatranje, sastavljeni od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Arta Rama-Hajrizi i Bekim Sejdiu.
7. Dana 2. februara 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca i Apelacioni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 12. aprila 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznalo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

9. Dana 19. septembra 2013. godine, podnositac je izazvao saobraćajnu nesreću u kojoj su 7 (sedam) lica zadobila teške telesne povrede, usled kojih su 2 (dva) lica preminula na licu mesta.
10. Dana 21. novembra 2013. godine, Osnovno javno tužilaštvo je podiglo optužnicu protiv podnosioca zbog krivičnog dela ugrožavanja javnog saobraćaja iz člana 378. stav 9 u vezi sa stavom 1 Krivičnog zakona Kosova (u daljem tekstu: KZK).
11. Dana 17. marta 2014. godine, Osnovni sud u Prištini - Ogranak u Podujevu (u daljem tekstu: Osnovni sud) je doneo presudu [P.br.969/13] kojom je podnosioca proglašio krivim, i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina. U izreci presude stoji:

“[...] Zasnivajući se na analizi i na konstatacijama u vezi sa ovim udesom, grupa eksperata je dala konačno mišljenje da je do udesa došlo zbog propusta vozača vozila „Toyota Land Cruiser“ (podnosioca) koji je započeo preticanje a da se prethodno nije uverio da put ima dovoljno prostora za ostvarivanje potpunog preticanja (imajući u vidu razdaljinu i brzinu prema vozilu u suprotnom pravcu).

[...]

Sud je povodom donošenja odluke detaljnio analizirao odbranu optuženog koja je podneta od strane njegovog branioca...

[...]

Sud na osnovu detaljnog utvrđenog činjeničnog stanja, izjava svedoka, izvedenih dokaza, stručne ekspertize i uzimajući navode i dokaze odbrane, je odlučio je kao u izreci ove prelude...”

12. Podnositelj je izjavio žalbu Apelacionom sudu na presudu [P.br.969/13] Osnovnog suda.
13. Dana 23. septembra 2014. godine, Apelacioni sud je doneo presudu [PA.1.br.769/2014], kojom je delimično prihvatio žalbene navode podnosioca, pa je kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina preinačio u kaznu zatvora u trajanu od 5 (pet) godina. U obrazloženju presude stoji:

„[...]

Što se tiče navoda podnosioca da je Prvostepeni sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, Sud ocenjuje neosnovanim, jer je Sud izveo sve radnje koje su neophodne za donošenje presude.

[...]

Što se tiče žalbenih navoda podnosioca vezano za visinu kazne kojom je podnositelj osuđen, Sud smatra jednim delom osnovanim ... jer Prvostepeni sud nije uzeo u obzir sve olakšavajuće okolnosti podnosioca...“

14. Podnositelj je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom суду protiv presude [P.br.969/13] Osnovnog suda i presude [PA.1.br.769/2014] Apelacionog suda.
15. Dana 12. februara 2015. godine, Vrhovni sud je doneo presudu [pml. Br.11/2015] kojom je zahtev podnosioca odbio kao neosnovan. U zaključku presude stoji:

„[...] sve ono na šta je podnositelj bazirao svoj zahtev za zaštitom zakonitosti, Osnovni sud a kasnije i Apelacioni sud su analizirali detaljno i naširoko, obrazloženja su potpuna, veoma jasna, pravična i zakonita, a koje prihvata i Vrhovni sud, te shodno tome on ne vidi potrebu da ih još jednom ponovo razmatra i ceni.“

16. Dana 18. maja 2015. godine podnositelj je podneo zahtev Osnovnom суду u Prištini u kome je tražio da se njegov krivični postupak ponovno razmatra.
17. Dana 21. avgusta 2015. godine, Osnovni sud u Prištini je doneo rešenje kojim je zahtev za ponavljanje postupka odbio kao neosnovan, uz obrazloženje:

“Prema oceni ovog suda u zahtevu koji je podnet radi ponovnog razmatranja krivičnog postupka, nije predstavljena neka činjenica ili novi dokaz, koja je bila nepoznata za sud u trenutku donošenja gore pomenutih presuda koja sama ili zajedno sa prethodnim dokazima opravdava nevinost osuđenog lica ili njegovu kaznu prema odredbama, kako je predviđeno članom 423, stavom 1, tačkom 1.3 ZKPK-a, s toga činjenice i dokazi na koje se poziva branilac osuđenog ne pružaju obrazloženje za dopuštanje ponovnog razmatranja krivičnog postupka.”

18. U zakonskom roku podnositelj je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje Opštinskog suda.
19. Dana 29. septembra 2015. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje [PN.br.499/2015], kojim je žalbu podnosioca odbio kao neosnovanu uz obrazloženje: *“Žalbeno veće Apelacionog suda Kosova je nakon razmatranja spisa predmeta, ocene žalbenih navoda osuđenog za ponovno razmatranje krivičnog postupka, našao da je žalba neosnovana. Jer je osuđeni u smislu člana 425, stava 2, u vezi sa stavom 423 stavom 1, pod stavom 1.3 ZKPK-a nije pružao nove dokaze koje su zakonski osnova za dozvoljavanje ponovnog razmatranja krivičnog postupka i pravosnažne presude...”*

Navodi podnosioca

20. Podnositelj je u zahtevu naveo: „*Smatram da su pobijane presude nezakonite s razloga što prvostepena i drugostepena sadrže bitne povrede odredbi krivičnog postupaka, kojima je povređen krivični zakon na štetu osuđenog. Posebno nisu poštovane ni odredbe Ustava Republike Kosova (član 24, „Jednakost pred zakonom“, član 31, „Pravo na pravično i nepristrasno suđenje“, član 54 „Sudska zaštita“), kao i odredbe Zakonika o parničnom postupku Republike Kosova, i sva ova osnovna prava i slobode, kao i proceduralne garancije koje su garantovane Ustavom i Krivičnim zakonikom, trebalo je tumačiti u skladu sa međunarodnim sporazumima i instrumentima.*”
21. Podnositelj se obraća Sudu sa predlogom: „*da Ustavni sud Republike Kosova proglaši protivustavnim sva rešenja i presude i da naredi da se sve ove presude u rešenja ponište, a da se predmet vrati na ponovno suđenje i odlučivanje pri prvostepenom sudu (Osnovni sud – Odeljenje za opšte zločine-Ogranak u Podujevu).*”

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Kako bi Sud mogao da reši žalbu podnosioca, prvo treba da ispita da li je žalba ispunila uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje obrazloženi Zakonom i Poslovnikom.
23. U tom smislu, član 113 stav 7 Ustava propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

24. Član 49. Zakona, takođe propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositelj primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

25. U ovom slučaju, Sud se poziva na pravilo 36 (1) c) i (3) e) Poslovnika, koje predviđa:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev::

[...]

c) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnositoci zahteva.

(3) Zahtev nije dopustiv za razmatranje u svakom od sledećih slučajeva:

[...]

e) kada zahtev nije ratione materiae u skladu sa Ustavom.”

26. U ovom slučaju, Sud je uvidom u spise predmeta utvrdio da je podnositelj zahteva imao dva postupka pred redovnim sudovima u kojima su odluke donete o različitim pitanjima.
27. Prvi postupak protiv podnositoca je pokrenut od strane Osnovnog javnog tužilaštva 21. novembra 2013. godine. Navedeni postupak je završen 12. februara 2015. godine presudom [Pml. br. 11/2015] Vrhovnog suda, kojom je odbijen zahtev podnositoca za zaštitu zakonitosti, čime je presuda [PA. 1. br. 769/2014] Apelacionog suda, kojom je proglašen krivim, postala pravosnažna.
28. Sud primećuje da je u gore navedenom postupku odlučeno na osnovu merituma tvrdnji tužilaštva da je podnositelj počinio krivično delo ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 378, stav 9 u vezi sa stavom 1 KZK, za koje je osuđen pravosnažnom odlukom.
29. Utvrđivanje postojanja krivičnog dela podnositoca je zaključno pravosnažnom odlukom 12. februara 2015. godine, dok je zahtev podnositoca podnet 29. decembra 2015. godine, što je više od četiri meseca nakon pravosnažne odluke.
30. Stoga, na osnovu člana 49. Zakona i pravila 36 (1) c) Poslovnika, zahtev u vezi sa prvom grupom postupka mora biti odbačen kao neblagovremen.

31. Sud ponavlja da je svrha zakonskog roka od četiri meseca prekluzivne prirode i uspostavljen je da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji pokreću pitanja u skladu sa Ustavom razmatraju u razumnom roku i da ranije odluke nisu stalno otvorene za ocenu ustavnosti (vidi, slučaj: *O'LOUGHLIN i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 23274/04, ESLJP, odluka od 25. avgusta 2005. godine).
32. Što se tiče drugog postupka, Sud primećuje da se on odnosi na zahtev koji je podnosič podneo radi obnavljanja postupka.. Podnosič ga je inicirao 21. avgusta 2015. godine, kada je podneo zahtev za ponovno pokretanje krivičnog postupka pred Osnovnim sudom.
33. Taj postupak je okončan 29. septembra 2015. godine, kada je Apelacioni sud doneo odluku [PN. br. 499/2015], kojom je odbijen, kao neosnovan, zahtev za ponovno pokretanje postupka u skladu sa članom 423, stav 1, tačka 1.3 ZKPK, koji definiše standarde koji se moraju ispuniti kao osnov za ponovno pokretanje postupka.
34. S tim u vezi, Sud primećuje da su u ovom postupku redovni sudovi odlučivali isključivo o ispunjenju proceduralnih uslova za obnavljanje postupka, a ne o suštini spora koji je završen pravosnažnom presudom Vrhovnog suda 12. februara 2015. godine.
35. Sud naglašava član 31. Ustava, koji propisuje: "*Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje*".
36. Druga grupa postupaka u vezi sa ponovnim pokretanjem slučaja, u stvari, ne utvrđuje nikakva krivična dela, jer su ona utvrđena u poslednjoj instanci od strane Vrhovnog suda 12. februara 2015. godine.
37. Kao takvo, pravo na pravično i javno suđenje se ne primenjuje u ovim postupcima. Stoga, žalba podnosioca zahteva o drugoj grupi postupka treba da se odbaci, kao *ratione materiae* jer nije u skladu sa Ustavom, zato što se zahtevom za ponovno pokretanje krivičnog postupka ne može utvrditi krivično delo u smislu Ustava (vidi, analogno: presudu Evropskog suda za ljudska prava od 10. aprila 2001. godine, br. 36445/97, stav 86).
38. Iz razloga navedenim u stavovima 28 i 35, zahtev treba da se proglaši neprihvatljivim, u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) c) i (3) e) Poslovnika.

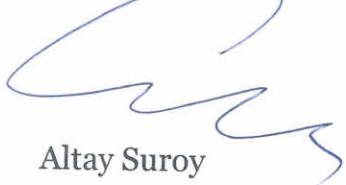
IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 49 Zakona i pravilima 36 (1) (c) i (3) (e) Poslovnika, na zasedanju održanom 12. aprila 2016. godine jednoglasno je

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

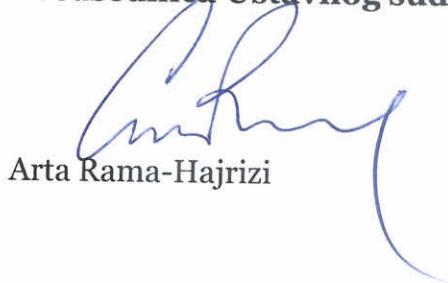
Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi